

© DOBRIN KASHAVELOV / UNHCR

2013

Vážení přátelé Amnesty International,

Jsem rád, že znovu po roce otevíráte zprávu o činnosti české sekce největší světové lidskoprávní organizace. A doufám, že po jejím přečtení budete mít pocit, že i v Česku dokážeme pro naše a světová práva udělat hodně a náš hlas je slyšet.

Ať v zemích, kde nespravedlivě vězni lidé, kde vládní jednotky bijí demonstrující, kde mučí vězněné nebo tam, kde nerespektují práva žen.

Za úspěch roku 2013 bych bezesporu označil přijetí Smlouvy o obchodu se zbraněmi – svět má konečně dohodu, která bude regulovat mezinárodní export zbraní a zamezí jejich zneužívání proti lidským právům. U jejího zrodu stála Amnesty, která za ni bojovala dvě desetiletí. A společně s ní, myslím, i řada z vás, kdo jste nám pomáhali tlačit hlavy států OSN k zodpovědnému rozhodnutí. Boj v tomto duchu vedeme i v Česku: na ministerstvu průmyslu a obchodu a ministerstvu zahraničí se snažíme vyjednat hlavně větší transparentnost českých prodejí zbraní.

Dál před námi ale stojí mnohé výzvy – Sýrie prochází jednou z nejhorších humanitární krizí moderních dějin, Středoafrická republika je zmítána děsivým konfliktem, Bělorusko je stále pod palcem nesmlouvavého diktátora, stovky migrantů a migrantek umírají před branami Pevnosti Evropa a na jejich hranicích, na Ukrajině, eskaluje násilí a vývoj tamní situace se nadále těžko odhaduje.

Jsem proto velmi rád, že jste stále s námi a berete se společně s Amnesty za lidská práva všech. Bez vás by to nešlo.

Děkují a přejí nám všem co nejvíce pozitivních zpráv.

Mark Martin
Ředitel Amnesty International ČR

AMNESTY INTERNATIONAL / www.amnesty.org

Amnesty International je největší lidskoprávní organizace světa. Je dobrovolným hnutím lidí, kterým není lhostejné porušování lidských práv a chtějí se mu postavit. Proto vedou kampaně, pořádají veřejné akce, zastávají se obětí bezpráví a usilují o systémové změny na úrovni států i mezinárodního společenství. Práce Amnesty International se zakládá na spolehlivém výzkumu. Pro svou činnost nepřijímá prostředky od vlád a uplatňuje přísná pravidla na přijímání darů.

Amnesty International má v současné době přes 3 miliony členek a členů, sympatizantů a sympatizantek ve více než 150 zemích a regionech. Výsledků dosahuje i díky autoritě, kterou získala během více než 50 let své činnosti.

VZDĚLÁVÁNÍ

Amnesty International považuje vzdělávání o lidských právech za základní předpoklad pro vytvoření společnosti založené na lidskoprávních hodnotách.

V roce 2013 ukončila česká Amnesty úspěšně tříletý projekt **Školy pro lidská práva**. Zapojilo se do něj 4000 mladých lidí ze základních a středních škol, proškolo se 200 pedagogů a pedagogů, vznikl multimediální vzdělávací portál www.lidskaprava.cz nebo dvě velké putovní výstavy o Amnesty a lidských právech. Tři roky vycházel tištěný časopis existENSE o aktuálních lidskoprávních tématech. Česká republika se díky projektu zapojila do mezinárodní sítě Škol přátelských k lidským právům.

Tým vzdělávání poté s novým školním rokem nastartoval projekt **Fair play – studenti za rovnoprávnost** na školách a v nízkoprahových centrech v Praze, Brně a Ústí nad Labem. Cílí na problematiku diskriminace, rasismu a extremismu. Amnesty chce o těchto tématech mladé nejen informovat, ale taky zvýšit aktivitu studujících a podpořit je při pořádání vlastních akcí. Projekt aktivně zapojuje také romské děti a věnuje se tématům, která jsou v Česku aktuální.

Hlavním lákadlem projektu je **Živá knihovna**, kde si mladí lidé místo knihy „půjčují“ zástupkyňe a zástupce jednotlivých menšin v Česku a ptají se na všechno, co je zajímavé. Bourají tak stereotypy a získávají vlastní zkušenosti. Akce má po celém Česku velký úspěch.

V roce 2013 uspořádal tým vzdělávání přes 70 workshopů na základních a středních školách pro více než 2000 studentek a studentů. Pro pedagogický personál taky připravil rozsáhlý soubor moderních metodik, jak vzdělávat o lidských právech.

„Největší radost nám dělá sledovat práci a rozvoj desítek našich dobrovolných lektorek, živých knihů, stážístů, redaktorů webu a dalších dobrovolných spolupracovnic a spolupracovníků! Bez jejich práce a nasazení by nebylo možné nic z toho, co se nám v minulém roce podařilo.“
Jiří Bejček, vedoucí oddělení vzdělávání k lidským právům AI ČR

ADVOKAČNÍ ČINNOST

Politiky, soudy a mezinárodní organizace informuje o stavu lidských práv advokační tým Amnesty, kterému se v roce 2013 také mnohé podařilo.

OSN přijalo Smlouvu o obchodu se zbraněmi i díky intenzivnímu Amnesty lobby. **O zbraních**, kontrole a transparentnosti jejich vývozu nebo nevhodnosti konkrétních obchodů s Tureckem, Libyí a Egyptem proběhlo mnoho jednání s českým ministerstvem zahraničí i průmyslu a obchodu.

Na ministerstvo školství se Amnesty zasazovala za takovou **novelizaci školského zákona**, která všem dětem zajistí rovný přístup ke vzdělání. **Evropské komisi** předala česká Amnesty spolu s dalšími sekcemi a romskými aktivistkami a aktivisty 90 000 podpisů od lidí z celého světa, kteří apelovali na EU, ať zajistí všem lidem stejnou ochranu proti nucenému vystěhování a diskriminaci na trhu práce nebo na školách.

Soudům v ČR poskytoval tým **Amnesty stanoviska** k případům, kdy se rozhodovalo o vydání osob z Česka do zemí, kde jim hrozilo mučení či jiné formy špatného zacházení (např. Ukrajina, Uzbekistán, Kazachstán, Rusko, Mongolsko).

„Na půdě OSN a EU má Česká republika hodně možností, jak prosazovat lidská práva. Dáváme priority úřadům k dispozici doporučení vycházející z našeho výzkumu, aby věděly o systémových problémech i jednotlivých případech porušování lidských práv v dané zemi, když připravují své pozice.“
Jana Vargovčíková, vedoucí advokačního oddělení AI ČR

Amnesty International Česká republika / www.amnesty.cz

Amnesty funguje v České republice už od roku 1991. Okamžitě se zapojila do mezinárodních aktivit a postupně začala rozvíjet i svou práci doma. Záber práce české sekce se v posledních letech rozrůstá, a tím roste i počet zaměstnankyň a zaměstnanců, stážístů a stážistek nebo dobrovolně spolupracujících. Roste i její význam v rámci mezinárodního hnutí – některá IT řešení, databáze a internetové aplikace vyvinuté v české kanceláři Amnesty přebírají i další sekce nebo londýnská centrála organizace, jak tomu bylo například s aplikací na záchranu nespravedlivě vězněných 3 minuty stačí.

S rozvojem české sekce Amnesty vzrůstá i počet jejich podporujících – ke konci roku 2013 jich bylo už 4340. Děkujeme!

Pod hlavičkou Amnesty funguje už 13 místních dobrovolnických skupin po celé republice, které svou práci podpořít lidská práva a jejich dodržování. V roce 2013 se Amnesty rozrostla o skupinu aktivních vysokoškoláček a vysokoškoláků z Liberce.

Zajímá i vás, jak skupiny fungují a kam byste se třeba mohl/a přidat? Podívejte se na www.amnesty.cz/aktivismus.

Řekli o Amnesty:

„Síla akcí Amnesty International spočívá v jejich masivnosti a schopnosti mobilizovat veřejnost. Společné akce milionů lidí nelze jen tak umlčet.“

Sahil Shetty, generální tajemník Amnesty International

„Když přišlo prvních 200 dopisů od Amnesty, dozorců mi dali zpět moje oblečení. Potom přišlo dalších 200 a navštívil mě ředitel věznice. Dopisy neustále přicházely. Když jich bylo 3 000, přišel do věznice prezident a nařídil jim, aby mě propustili.“

Julio de Pena Valdez, jeden z prvních propuštěných vězňů svědomí, Dominikánská republika, 1974

„Představa, že někde ve světě – v Holandsku, Švýcarsku nebo na Islandu, odkud chodilo nejvíc pohlednic, na nás někdo myslí a zajímá se o náš případ, byla pro matku důležitá forma komunikace na dálku, spojení duší ve vzájemné solidaritě.“

Františka Jirousová, dcera Ivana „Magora“ Jirouse, vězněného v Československu mj. v 80. letech

„Naše země, která prošla ve 20. století dvěma totalitními režimy, je citlivá na jakékoliv politické bezpráví. Máme proto povinnost solidarizovat se s lidmi, kteří nevině trpí, protože jejich bolest je podobná utrpení neviných lidí v naší historické paměti.“

Olga Sommerová, dokumentaristka, patronka Soni Sodi z kampaně 3 minuty stačí

„Děkujeme všem, kteří se chopili iniciativy a psali dopisy na naši obranu. Dodali jste nám odvahu. V podstatě tohle je podpora, která nám pomáhá přežít.“

Lidé z nigerijské komunity Bodo, zničeného ropnými úniky firmy Shell

„Podporujte spolu se mnou kampaně Amnesty International na pomoc lidem, jejichž lidská práva jsou pošlapávána.“

Michal Dvořák, muzikant

FUNDRAISING

Amnesty International nepřijímá žádné prostředky od vlád vyjma projektů na vzdělávání k lidským právům. Firemní dary jsou velmi přísně posuzovány. Příjmy české sekce se skládají z darů členek, členů a dalších podporujících. Přibližně z 20% je česká Amnesty podporována Mezinárodním sekretariátem Amnesty International.

Vedle tradičních forem fundraisingu, jakými je přímé oslovování lidí na ulici a telemarketing, rozvíjela česká sekce v roce 2013 nové formy získávání finanční podpory.

„V roce 2013 udělala Amnesty fundraising velký krok dopředu – od tradičních forem dárcovství z ulice jsme pronikli taky do online systémů, které darující preferují a mají k nim blíž. Mají taky větší zájem o informace, a to Amnesty těší.“
Martin Balcar, vedoucí oddělení fundraisingu AI ČR

The Lady

Film Luca Bessona o barmské disidentce Su Tjij, promítaný premiérově v pražské Lucerně, se stal pro Amnesty benefičním představením roku 2013. Publikum přispělo částkou skoro 50 000 Kč, kterou zdvojnásobila Nadace Divoké husy. Výtěžek putoval na kampaně 3 minuty stačí a Maraton psaní dopisů.

Art for Amnesty

Česká Amnesty naplno rozjela projekt prodeje uměleckých děl vytvořených pro Amnesty International. Pasta Oner, Krištof Kintera, Michal Nesázal nebo Evžen Šimera. Ti a mnozí další se zapojili, aby podpořili skrze svoje umění lidská práva. Podívejte se na art.amnesty.cz.

Google grant

Amnesty International ČR získala grant od společnosti Google na zobrazování kontextové reklamy při vyhledávání do výše 10 tisíc USD měsíčně na období jednoho roku. Propaguje tak efektivně aktuální zprávy a získává tak nové podporující z jinak nedosažitelných cílových skupin.

Podporujte boj Amnesty International za lidská práva.

Jde to jen s vámi!

Zajímáte se o lidskoprávní výzvy po celém světě i v ČR? Můžete se stát členem/členkou Amnesty International ČR a podpořit naše akce na www.amnesty.cz/daru.

Poslat můžete také příspěvek na účet **50 11 017070/100**

Podpořit Amnesty můžete i pomocí svého mobilního telefonu: Pošlete zprávu ve tvaru **DMS AMNESTY** na telefonní číslo 87 777

(Cena SMS je 30 Kč, Amnesty International ČR obdrží 27 Kč) nebo **DMS ROK AMNESTY** (každý měsíc se po dobu 12 měsíců automaticky odešle 30 Kč).

ROK 2013 V ČESKÉ AMNESTY

KAMPANĚ

Kampaně 3 minuty stačí www.3minutystaci.cz

V létě 2013 spustila česká Amnesty třetí ročník kampaně za nespravedlivě vězněné, utlačované nebo pronásledované. Tentokrát jsme vybrali předsedu běloruské lidskoprávní organizace Vjasna Alese Běljackého, odsouzeného na 4,5 roku vězení za opoziční činnost, Kim Džung-nama ze Severní Koreje, který je uvězněný v koncentračním táboře Jodok a učitelku a lidskoprávní aktivistku z Indie Soni Soni, uvězněnou za údajné napomáhání maoistickým rebelům. Skoro 20 000 lidí už podepsalo jednotlivé případy a pomohlo tak na cestě k jejich vysvobození. Webovou aplikaci 3minutystaci.cz vyvinutou společně s reklamní agenturou Havas ocenila i centrála Amnesty a používá ji na podporu individuálních případů porušování lidských práv: individuals.amnesty.org. Do kampaně se zapojila řada českých škol. Studující v rámci akce Dopisy v ulicích informovali veřejnost o jednotlivých případech. Petice za jejich propuštění tak mohli lidé podepsávat na mnoha místech ČR. Soni Sodi, jejíž patronkou se stala dokumentaristka Olga Sommerová, byla zatím zproštěna viny v pěti z osmi případů.

Kampaně Zbraně pod kontrolou www.zbrane.amnesty.cz

V dubnu 2013 schválilo Valné shromáždění OSN přelomovou Smlouvu o obchodu se zbraněmi. Za změní státům v transferu konvenčních zbraní do zemí, kde hrozí jejich použití k páchní genocidy, zločinům proti lidskosti nebo válečným zločinům. Amnesty aktivně podporovala přijetí smlouvy skoro dvě desetiletí, česká Amnesty se připojila k celosvětové výzvě a sbírala podpisy pod petici za přijetí smlouvy. V roce 2013 jsme se zaměřili také na vývoz zbraní a vojenského materiálu z ČR – vyvázli jsme ministry průmyslu a obchodu a zahraničí, aby zajistili transparentnost procesu kontroly vývozu zbraní a vojenského materiálu a zajistili účinnější kontroly licenčního řízení ze strany parlamentu a občanské společnosti. Podařilo se nám mimo jiné přimět české zbrojaře, aby pozastavili vývoz policejních pistolí do nestabilního Egypta.

Systém urgentních akcí www.amnesty.cz/pripady

V roce 2013 česká Amnesty spustila nový projekt pravidelného boje za nespravedlivě vězněné nebo utlačované lidi. Každý, kdo chce, dostává do své e-mailové schránky každé 2 týdny výzvu k podepsání aktuální petice za záchranu lidského života. V současné době má databáze několik stovek odebirajících, kteří svým hlasem umožňují, že můžeme iniciovat vyšetřování třeba v případech, které místní úřady dosud ignorovaly. Výjimkou nejsou ani situace, kdy daná země začne na náš popud problém řešit systematicky a jeden případ tak ovlivní tisíce dalších.

Maraton psaní dopisů 2013 www.amnesty.cz/maraton

Prosinový Maraton probíhal v roce 2013 na 74 místech ve 33 městech v celém Česku. Tradiční globální akce měla jasný cíl – shromáždit ve velmi krátkém období maximum dopisů na podporu konkrétních případů. Maraton je každoroční ukázkou, jakou silou mají obyčejní lidé z celého světa, když spojí své úsilí.

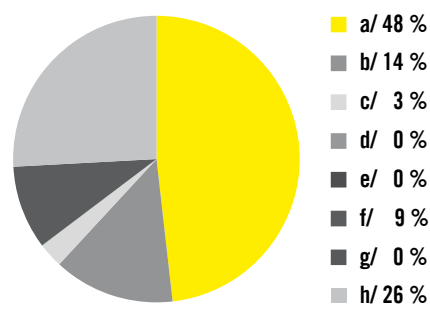
„Mám velkou radost z letošního Maratonu psaní dopisů. Podařilo se nám oslovit tisíce lidí v Česku a stát se společně součástí více než dvoumilionové masy, které psala dopisy a vzkyaly. Spolupráce s organizátory akcí byla bezvadná a hlavně – tři z uvězněných už jsou na svobodě. Díky všem!“
Marcela Procházková, kampaňová koordinátorka AI ČR

Osm tisíc ručně napsaných dopisů společně s šesti tisíci online aktivitami – to je čtrnáct tisíc zapojených lidí. Rekord z roku 2012 tudíž Amnesty a její podporovatelé a podporovatelky překonali o zhruba 3 tisícovky!

1
2
3
4

FINANČNÍ ZPRÁVA

VÝNOSY 2013 (v tis. Kč)	
a/ Příspěvky členů a podporovatelů	4 492
b/ Příspěvek od mezinárodního sekretariátu	1 274
c/ Dary	263
d/ Ostatní	1
e/ Příspěvek od ostatních sekcí v rámci AI	0
f/ Tržby za prodané zboží, služby	879
g/ Ostatní příjmy z fundraisingu	0
h/ Granty	2 410
Výnosy celkem	9 319

SROVNÁNÍ (v tis. Kč)			
	2012	2013	výhled 2014
Výnosy	8 104	9 319	8 502
Náklady	8 223	9 235	8 314
Výsledek hospodaření	-119	84	188
Počet podporovatelů	4 202	4 340	4 490
Míra soběstačnosti	82%	86%	87%

Výsledek hospodaření (v tis. Kč)	
Výsledek hospodaření	84
Změna peněžních zůstatků	728

DÁRCI, PODPOROVATELÉ A PARTNEŘI

Agency • Astroprint • Centrum Mariapoli Praha • Dopravní podnik hl. m. Prahy • DOX • Grafokon • H1 • Havas Worldwide Prague • JSFOTO • Komerční banka • Laurelin • Salon Joshua • Sdružení Tereza • The Student Times • Účetnictví online • Vizeum Czech Republic • WebPres

Grafická spolupráce na materiálech – Adéla Turková
Fotografové – Zdeněk Chaloupka, Martin Pustelník
První poradenství – Lucie Yakut, Jakub Smutný, Dalibor Válek

Velký dík patří všem dobrovolnicím a dobrovolníkům Amnesty International Česká republika. Vážíme si vaší práce a nasazení pro lidská práva. Děkujeme, že jste s námi, bez vás by to nešlo!

Z 12 případů už mají mnohé posun k lepšímu a 3 lidé jsou už dokonce na svobodě: kambodžská aktivistka Yorn Bhopová, jeden z demonstrantů na moskevském Blatném náměstí a nejnověji i tuniský blogger Džabar Mádžri. Obecně platí, že 30–40 % případů, za které Amnesty bojuje, se dočká pozitivního posunu ve svých kauzách.

AKTIVISMUS

Tibet nás pájí

Tradičně 10. března na Mezinárodní den Tibetu organizovala česká Amnesty happening před čínskou ambasádou v Praze. Na čtyři sta lidí přišlo vyjádřit svůj nesouhlas s porušováním lidských práv v Tibetu. Přes 1700 lidí podpořilo aktivitu Amnesty a online koupilo lungtu – tibetskou vlněnou šleť. Z těch jsme pak vytvořili památník, který připomněl, jaké hodnoty Tibet střeží. Uskutečnil se pietní akt, při kterém dobrovolníci a dobrovolnice vztýčovali siluety symbolizující vždy jednoho z upalovaných mnichů, jejichž počet dosáhl v roce 2013 stovky. Každý, kdo na happening dorazil, taky mohl prostřednictvím fotostánku poslat svůj osobní vzkaz čínským autoritám, anebo naopak lidem, kteří usilují o respektování lidských práv v Tibetu.

„Při solidární akci pro oběti na Ukrajině ke mně přišla mladá slečna s obrovským rozmazaným očima. Srdečně mi stiskla ruku a řekla: „Děkuju!“ Takovým způsobem, že jsem ji měla před očima celý večer. Takové „Děkuju!“ je nejvíc, co můžeme dokázat...“
Gabriela Bártová, koordinátorka aktivismu AI ČR

SOS Turecko

V červenu oběti a s fotografiemi brutálních policejních zásahů přišly stovky lidí 6. června před velvyslancetví Turecka vyjádřit společně s Amnesty svůj nesouhlas se zásahem v istanbulském parku Gezi. Deklarovali jsme společně, že vodní děla, slzný plyn a neoprávněné zatýkání nesmí být odpovědí na pokojné protesty. Happening SOS Turecko byl výzvou tureckým úřadům k okamžitému ukončení brutálního chování, které porušovalo mezinárodní lidskoprávní standardy. Přes pět tisíc českých lidí podepsalo petici, kterou jsme předali tureckému velvyslanci v Praze.

HAIR PROTEST

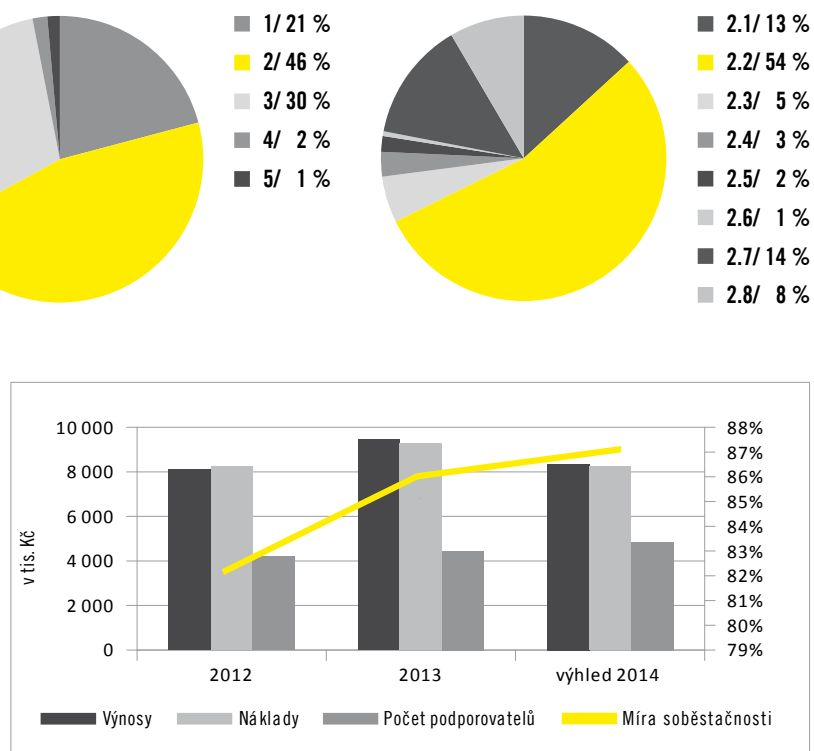
Amnesty tour po letních festivalech v roce 2013 cílila na lidská práva v Severní Koreji. Nabídl lidem možnost zapojení do fotopetice HAIR PROTEST, kterou vyjádří nespokojenost s absurdním nařízením korejských úřadů, které povoluje jen 28 možných účesů. Nešlo jen o vlasy, ale o základní lidská práva v Severní Koreji, která jsou masově porušována. Na letních festivalech se do akce zapojily stovky lidí a pomohly tak vytvořit největší fotopetici, kterou kdy severokorejský vůdce Kim Čong-un dostal. Vytýčili se třeba i kapely Vypsaná fixa a Tatabojs, Mňága a Žďorp, Tomáš Klus nebo Marta Kubišová.

Summer camp of human rights

V první podzimní den se do Bratislavy sjelo více než 30 českých a slovenských mladých lidí, kteří se na týden přijeli věnovat lidským právům. Intenzivní soustředění organizovaly společně pražská univerzitní a banskobystrická skupina Amnesty pod hlavičkou evropského programu Mládež v akci. Jeho hlavní náplní bylo pilování dovedností v oblasti aktivismu a vzdělávání. Účastníci byli zážitkovou formou proškoleni o metodách, jak organizovat lidskoprávní aktivity, školení a workshopy se zaměřením na lidi v ohrožení, obchod se zbraněmi nebo diskriminaci. Doufáme, že i v roce 2014 se nám podaří podobné setkání zorganizovat.

NÁKLADY 2013 (v tis. Kč)

1/ Fundraising	1 928
2/ Lidskoprávní práce (včetně osobních nákladů)	4 266
2.1/ Kampaně za nespravedlivě vězněné	563
2.2/ Vzdělávání k lidským právům	2 325
2.3/ Maraton psaní dopisů	223
2.4/ Diskriminace	119
2.5/ Tibet	76
2.6/ Podpora skupin	23
2.7/ Kampaně ostatní (krizové intervence)	577
2.8/ Advocacy (diskriminace Romů, obchod se zbraněmi, migrace)	360
3/ Provoz kanceláře	2 757
4/ Vnitřní demokracie	153
5/ Finanční poplatky	131
Náklady celkem	9 235

Číselné údaje ve finanční zprávě jsou předběžné, uvidíme je ještě před provedením každoročního auditu.